

El Vallès Occidental, vist des de dalt

Aquest reportatge fotogràfic contempla onze poblacions del Vallès Occidental. El vol vertical correspon als anys 1980 i 1981.

Les fotos formen part de l'arxiu del Servei de Cartografia de la Diputació de Barcelona. Els peus de foto han estat redactats pel cap del

Departament de Toponímia d'aquest Servei, Lluís Ramoneda i Soler. El text es refereix sempre a la foto posada de cara al nord.

(Foto TAF, Sabadell, 1975)

1. SABADELL. Ciutat estesa en una plana al llarg de les carreteres de Matadepera i de Terrassa, al NW, i la de Barcelona pel sud. Ben comunicada amb

Barcelona pel ferrocarril de Catalunya (Generalitat), a l'oest de la foto, i el de Saragossa (RENFE) que la travessa fent una gran essa de sud a nord-oest, força

visible a la fotografia.

A l'est i de dalt a baix, les tortes del riu Ripoll. Al sud el camp d'aviació de l'Aericlub i un xic més

a l'oest, l'autopista B-29, amb l'accés a la ciutat, passant per sobre de la línia dels ferrocarrils de Catalunya, ja quasi sobre l'estació terme.

La gran quantitat d'indústries, sobretot tèxtils, que hi ha establertes a Sabadell, són fàcilment identificables a la fotografia, per la forma

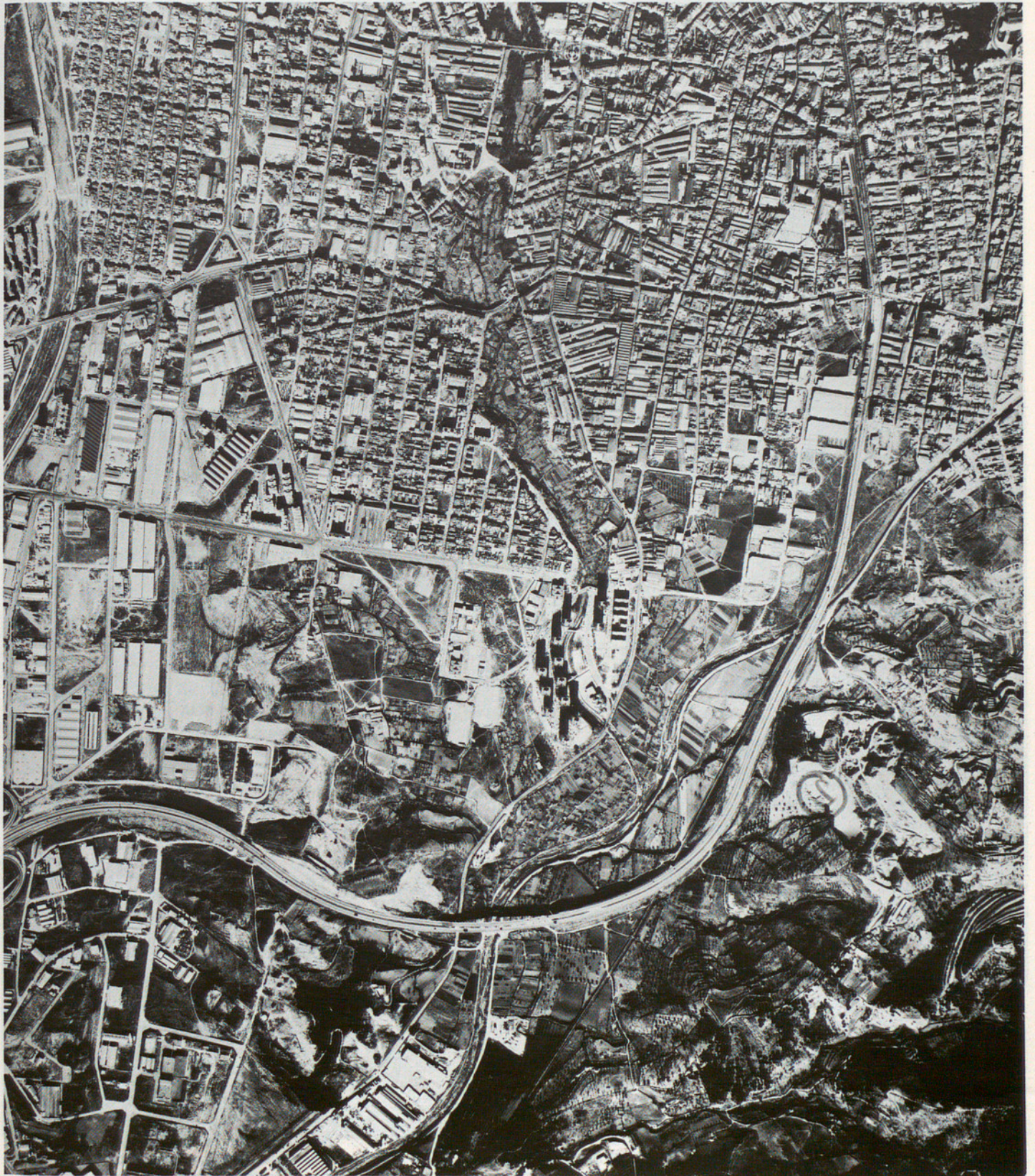
allargada i com de graella de les naus que hom pot veure repartides per tota la ciutat. Sabadell és el cap de la comarca del Vallès Occidental.

2. TERRASSA. El nucli urbà de Terrassa queda emmarcat en tot el costat est per la riera de les Arenes, important en època d'aiguats, i al sud per l'Autopista

B-29, via de recent construcció i que facilita una ràpida comunicació amb Barcelona i bona part del Vallès. El ferrocarril de Saragossa (RENFE)

travessa la ciutat d'est a oest (meitat superior de la fotografia) i pel sud entra

el ferrocarril de Catalunya (Generalitat) bon tros al costat de l'autopista, a baix i a l'esquerra de la foto. Terrassa, ciutat

industrial que s'ha expandit al voltant del seu nucli antic, tal com es pot veure a la fotografia. A la banda esquerra i al

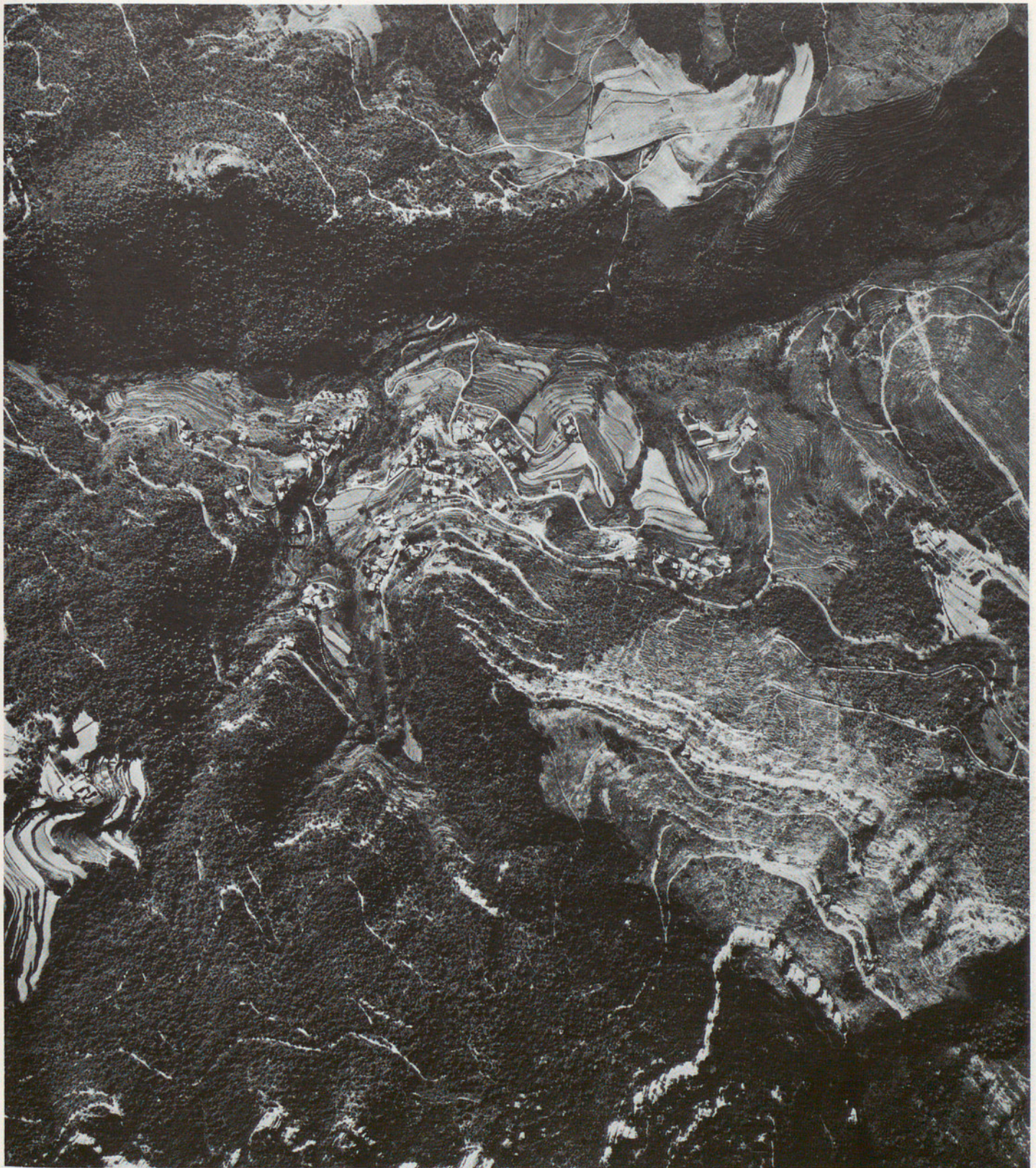
centre el casc primitiu amb els carrers estrets i sinuosos, envoltats per l'eix ampla de carrers més quadrículats.

3. MONTCADA I REIXAC. Important nus de comunicacions, Montcada es veu, des de dalt, travessada per tota una sèrie de carreteres, ferrocarrils i rius que l'embolcallen arreu. Hom pot veure a la fotografia al nord, la confluència de la riera de Sant Cugat amb el riu Ripoll, poc abans de l'aiguabarreig d'aquest amb el Besòs, que baixa de nord a sud. A la vora dreta del Besòs i dins de la volta que fan la riera de Sant Cugat i el Ripoll, està situat el nucli urbà de Montcada, travessat de dalt a baix (des del Besòs i

cap a l'esquerra de la fotografia) per: ferrocarril de Barcelona a França, ferrocarril del Nord, ferrocarril de Sant Joan de les Abadesses, carretera de Ribes i autopista A-17. A la part de baix i en direcció oest, l'autopista B-29 passa dues vegades per damunt de la N-150 a Terrassa i pel costat mateix dels blocs de Ciutat Meridiana. Més al centre i dins de la corba ampla que fan carreteres i ferrocarrils, el casc de Sant Joan de Montcada. Un xic més amunt i estirant-se, també, entre ferrocarrils i

carreteres, el complex industrial de l'Asland que, amb la fabricació de ciment, deixa ben visible el resultat de l'explotació del Montcada o el Turó, a l'esquerra de la fotografia. Al NW al dessota del Turó, el nucli de Santa Maria i al nord, per damunt del Ripoll, el Masrampinyo, dit també Sant Pere de Reixac. A la riba esquerra del Besòs, la carretera de la Roca amb la cruïlla de la de Badalona, al mig i cap a l'est, endinsant-se pels bosquets de Vallençana.

4. GALLIFA. Situat en una vall, la vall de Gallifa, al costat de la Riera del mateix nom que, més enllà, serà la Riera de Caldes, el poble de Gallifa està envoltat de muntanyes amb abundor de pins i

alzines. Al vessant septentrional de la vall, els cingles de Sant Sadurní, continuació del cingles de Bertí. El paratge tranquil, les ermites i la parròquia romànica són, entre d'altres,

motiu d'habitatges de cap de setmana i d'estiu. Per damunt del poble hom veu les giragonses de la carretera de Sant Feliu de Codines a Sant Llorenç Savall, d'est a oest de la fotografia.

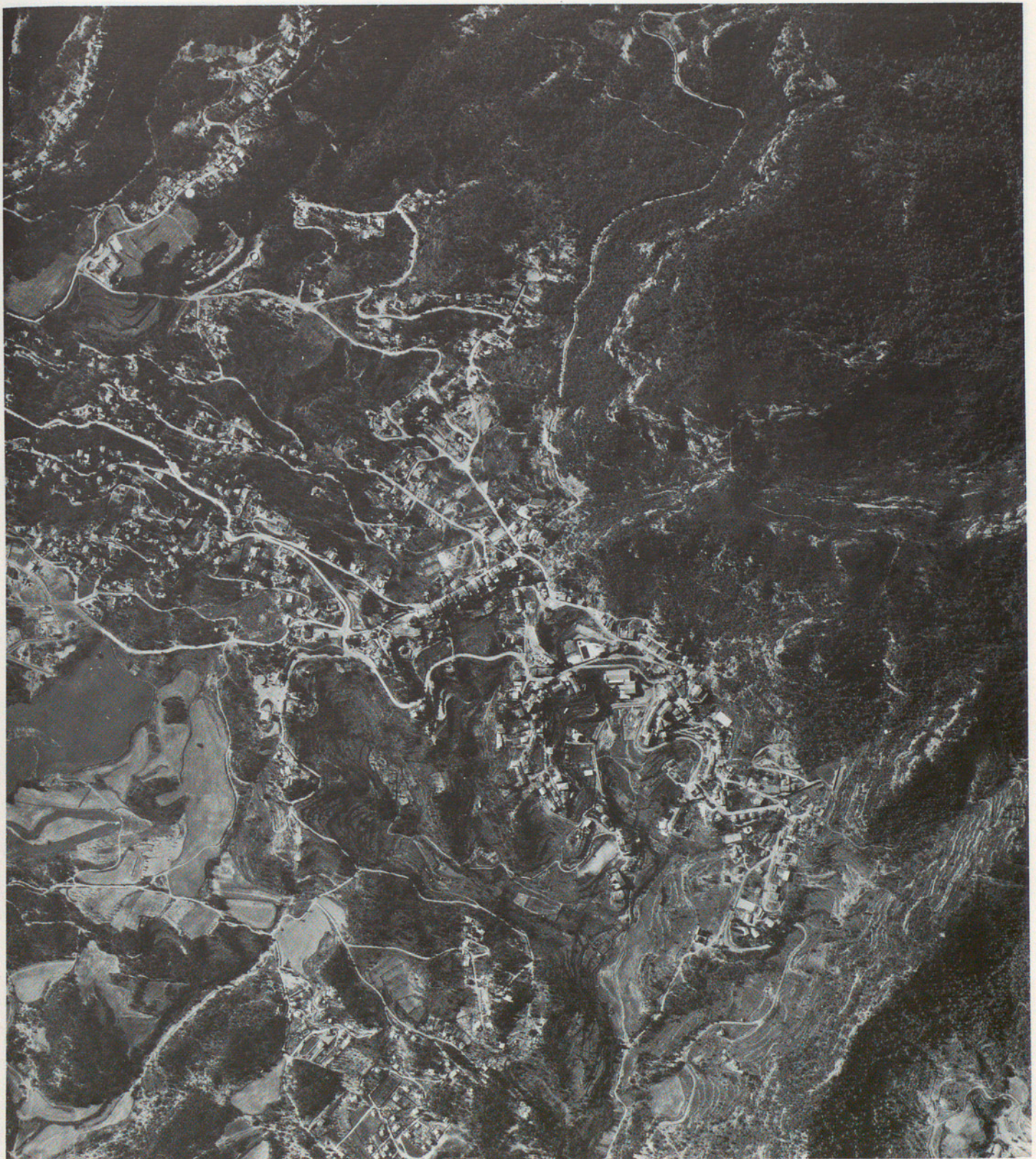

5. SENTMENAT. Al vessant de la serra de Palau, a la vora esquerra de la riera de Sentmenat, que travessa en diagonal la fotografia, s'emplaça la població, voltada de conreus i d'algunes

indústries, entre elles teixits de cotó, força visibles a la fotografia.

Al nord del casc urbà, en una petita zona de bosc i al costat de la riera, hom pot distingir el

castell de Sentmenat. Pel sud i al peu de la serra, la carretera de Sabadell. Al nord, a la dreta de la fotografia, la carretera de Caldes i a l'esquerra de Castellar i Terrassa.

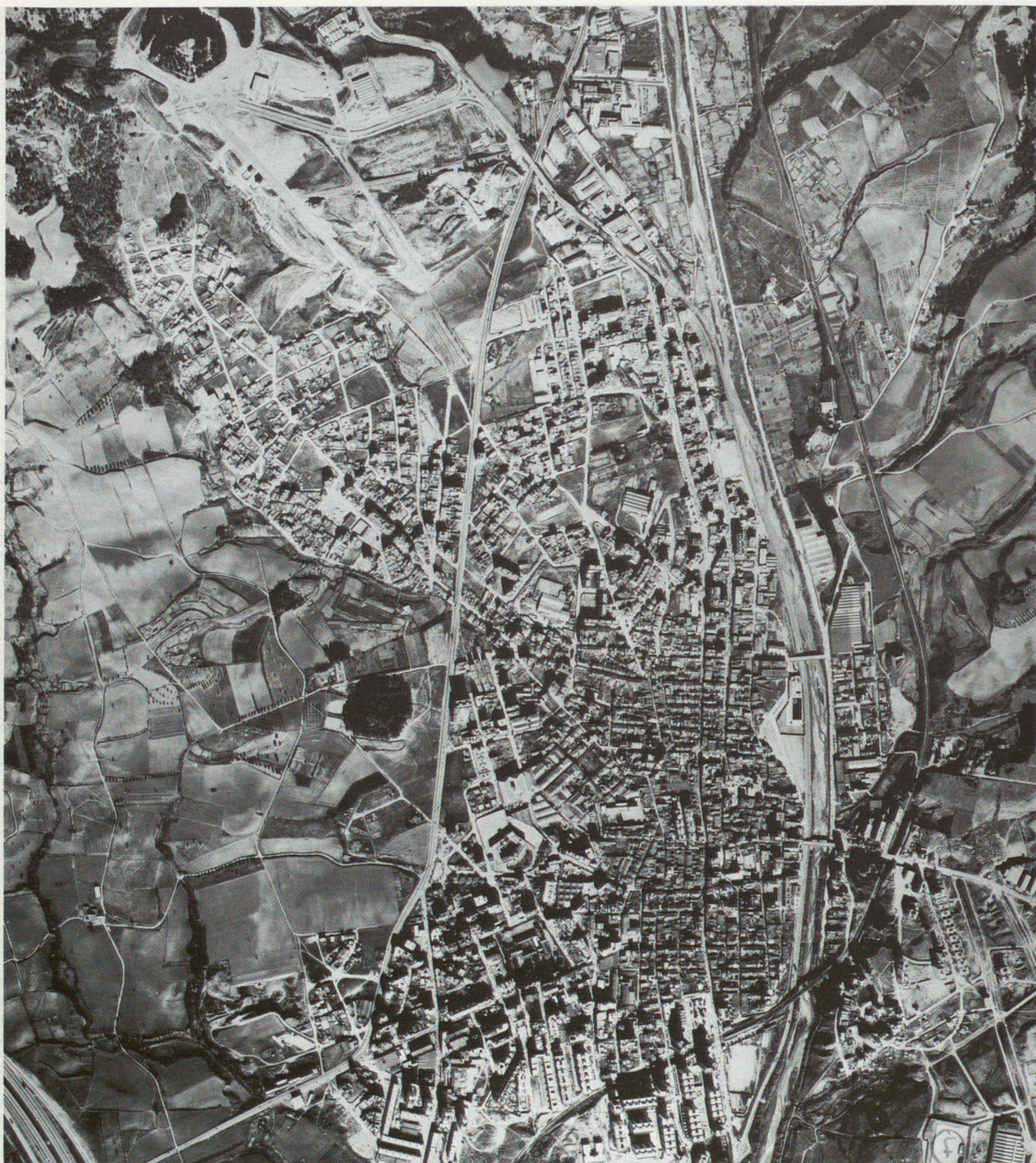

6. VACARISSES. Situat enmig de la carretera de Terrassa a Manresa per Castellbell i el Vilar, en un puig voltat de boscos i pins i alzines i al sud del serrat dels Ginebrers, a la part de dalt de la

fotografia.

És eminentment un poblat d'estiueig, amb xalets escampats al llarg de la carretera de Terrassa que hom veu entrar pel sud i al centre, i giragonsar

adaptant-se al terreny per sortir per l'oest, cap a Castellbell i el Vilar. En un dels primers revolts de la carretera i per sobre, el castell de Vacarisses situat a la part nord del nucli progenitor del poble.

7. RUBÍ. Estès a l'esquerra de la riera de Rubí (dreta de la fotografia). Voltat de conreus, el casc urbà ha anat creixent ensem amb l'augment de la població. Vegeu els moderns edificis del sud a tocar de la línia del ferrocarril de

Catalunya (Generalitat) i al costat de l'estació. El ferrocarril passa la riera i la segueix paral·lelament un bon tros, en el seu camí fins a Terrassa. Al sud-est, a l'angle de la fotografia, l'anomenada autopista d'enllaç, travessada per la

carretera de Sant Cugat a Barcelona per l'Arrabassada, i la variant que per l'oest de la població porta a Sabadell i Terrassa. Pel sud i paral·lelament a la riera, entra la carretera de Molins de Rei a Vic per Sabadell.

8. CASTELLÀ DEL VALLÈS. En una vall al marge esquerre del riu Ripoll (dreta de la fotografia), molt pròxim a la ciutat de Sabadell amb la qual enllaça per la carretera B-124, al centre i cap al sud en una línia molt recta. Paral·lelament a la carretera, hom veu a la dreta, un carrer i un altre més enllà,

amb algunes indústries, entre les quals predominen les de teixits. La proximitat amb el massís de Sant Llorenç del Munt ha fet créixer les zones de xalets. Vegeu a la fotografia la part nord i NW del nucli urbà, i per damunt de la corba del riu l'anomenat Balcó de Sant Llorenç a tocar –pero fora de la fotografia– de Sant

Feliu del Racó, i a l'angle de la dreta els vessants del Puig de la Creu. Pel NW es comunica per carretera amb Sant Llorenç Savall, amb Matadepera i Terrassa pel vessant meridional de Sant Llorenç del Munt, i per l'est amb Sentmenat i Caldes de Montbui, per la dreta i al mig del casc urbà.

9. **SANT CUGAT DEL VALLÈS.** Una de les més importants vies de comunicació d'aquesta part del Vallès occidental, el Ferrocarril de Catalunya (Generalitat), té a Sant Cugat l'estació distribuïdora que envia els trens cap a Sabadell i cap a

Terrassa. La línia fa una gran essa de sud a nord de la fotografia, i al bell mig hom hi veu l'estació de Sant Cugat amb la desviació que mena a Rubí i a Terrassa, cap a l'oest. Dins d'aquesta corba força tancada, els primers xalets

de Valldoreix. Al centre i a l'est del ferrocarril, el casc urbà de Sant Cugat del Vallès amb el prou conegut Monestir de Sant Cugat, important monument històric, que es distingeix al centre de la par nord de la població.

10. CALDES DE MONTBUI. La riera de Caldes, a l'est de la població (esquerra de la fotografia), i de dalt a baix, separa el nucli de la població dels camps de conreu.

Aquest nucli s'ha desenvolupat a llarg de l'eix format per la carretera de Moià i quasi paral·lel a la riera. Per l'oest, de nord a sud, baixa, serpentejant

en suaus corbes, la variant de circumval·lació que sembla cloure el nucli urbà per aquest costat. Gairebé al mig d'aquesta carretera, hom hi veu la cruïlla de la C-1415 que fa cap a Granollers.

Al nord, a l'esquerra de la fotografia, entre l'antiga carretera i la variant, l'Ermita del Remei, just al costat

del fort revolt que fa la primera en acabar el casc urbà i que duu al Farell i a Sant Sebastià de Montmajor. La situació de Caldes en la vall de la riera del mateix nom, voltada de muntanyes, fa que tota una colla de torrents acabin llur curs en la riera de Caldes, molt visible a la fotografia pels tons més foscos dels torrents.

11. Cerdanyola del Vallès. És ben visible la varietat d'edificacions del casc de Cerdanyola: indústries, habitatges de pisos, blocs moderns i una munió de vivendes unifamiliars, moltes d'estiu, cap a l'oest i al sud. A l'est i baixant del NW

l'aiguabarreig del riu Sec amb el Ripoll, després de passar per dessota la línia del ferrocarril de Saragossa (RENFE), la carretera de Barcelona a Sabadell i l'autopista B-29. A l'altra riba del Ripoll, part del nucli de Ripollet, amb la

carretera de Montcada a tocar del marge. A l'angle superior esquerre de la fotografia, l'autopista B-29 travessa l'A-7, cap a Sabadell. A l'oest, la carretera de Sant Cugat i de Barcelona per la Flor de Maig.